

Erikontol olev raha ja edasikantud kahjud

Tähelepanu tasub pöörata FIE ettevõtluse varade hulka kuuluva erikonto ja edasikantud kahjude üleandmisele.

ERIKONTO

Näide 1

Teisele isikule üleantava FIE ettevõtte varade hulka kuulub erikonto. Omandaja avab Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi residendist krediidasutuses oma nimele arvelduskonto. Antud juhul tuleks raha üle kanda hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast ettevõtte üleandmise vormistamist. Sellisel juhul üleantud erikonto kahanemist ei loeta üleandja ettevõtlustuluks.

Erikontol oleva summa kahanemist ei lisata ettevõtlustulule erikonto üleandmisel ettevõtluse jätkajale (**TuMS § 36 lg 7¹**).

Näide 2

FIE Krista Karu peab mesilasi ja omab 10 mesilastaru. Mesilastarude soetamismaksumuse on Krista oma ettevõtluskuludesse kandnud. Lisaks 10 mesilastarule on Krista erikontol 1000 eurot eelmisel aastal saadud toetust. 2020. aastal otsustab Krista oma ettevõtluse üle anda poeg Kalle Karule, keda samuti mesindus huvitab. Kalle on ennast äriregistris FIE-ks registreerinud. FIE ettevõtluses kasutatud varade kohta koostab Krista üleandmise lepingu ja üle antud varade nimekirja (10 mesilastaru jm mesindustarvikute kohta). Lepingus märgib ta ka erikontolt üleantud summa ning esitab üleandmisele järgneva aasta 30. aprilliks vormi E koos lisaga. Üleantud erikonto summa tuleb deklareerida nii vormi E tabelis 2 kui ka vormi E lisa veerus A.

ETTEVÕTLUSTULUST SUUREMATE KULUDE EDASIKANTUD SUMMAD

Teise erisusena on FIE-l lubatud ettevõtlustulust suuremad kulud edasi kanda (edaspidi *edasikantud kulud*) järgmisele seitsmele, teatud tingimustel kuni kümnele (vt „**Ettevõtlustulust suuremate kulude edasikandmine**”) maksustamisperioodile, et need maha arvata tulevikus tekkivast tulust. Ka need edasikantud kulud on lubatud FIE-l ettevõtluse üleandmisel üle anda. Üle antud edasikantud kulud võetakse omandaja (FIE puhul) arvele samade aastate arvestuses, millal edasikantav kulu üleandjal tekkis.

Näide 1

Üleandjal oli edasikantud kulu deklareeritud aastatel 2014 ja 2015. Kõik need edasikantud kulud tuleb omandajal deklareerida vormi E tabeli 3 veerus 5 vastavate aastate ridadel. Arvestades seda, et nende aastate kulu saab edasi kanda seitse aastat, siis 2014. aasta edasikantud kulu saab omandaja veel oma 2021. aasta tuludeklaratsioonil ettevõtlustulu vähendusena kasutada, kuid järgnevale maksustamisperioodile seda edasi kanda ei saa.

Näide 2

FIE Artur Paas on deklareerinud vormi E tabeli 3 veerus 3 („Edasikantud kahjum”) järgnevad summad: 2015. aastal – 500 eurot

2016. aastal – 50 eurot

2020. aastal otsustab ta ettevõtluse lõpetada ja anda selle üle poeg Matile, kasutades TuMS § 37 lõikes 7 sätestatud tulumaksuvaba üleandmist. Kõik oma eelnevate aastate ettevõtlustuludest suuremad kulud on Arturil lubatud Matile üle anda, deklareerides need vormi E tabeli 3 veerus 4 (üleantud edasikantud kahjum) vastava aasta real, kui ettevõtluse tulust suuremate kulude kustutamata osa tekkis. Mati deklareerib saadud kahjumid oma 2020. a vormi E tabelis 3 2015. a real veerus 5 (saadud edasikantud kahjum) 500 eurot ja 2016. a real 50 eurot.

Viimati uuendatud 08.01.2025